

JULKISASIAMIEHEN RATKAISUEHDOTUS PHILIPPE LÉGER

17 päivänä joulukuuta 1998 *

1. Ovatko kansalliset säännökset, joissa kielletään antamasta lihantuotantoon tarkoitettuihin nautaeläimille kasvua edistäviä aineita, sellaisia teknisiä määräyksiä, joista on etukäteen ilmoitettava komissiolle direktiivin 83/189/ETY 8 artiklan mukaisesti, ¹ sellaisena kuin tämä direktiivi on muutettuna direktiivillä 88/182/ETY (jäljempänä direktiivi 83/189/ETY)? ² Gerechtshof te 's-Hertogenbosch on esittänyt tämän ennakkoratkaisukysymyksen kolmessa rikosoikeudenkäynnissä, joissa maanviljelijöitä syytetään tämän kiellon rikkomisesta.

Asioiden tosiseikat ja oikeudenkäyntimenettely

2. AID:n (yleinen tarkastusvirasto) suorittaman tarkastuksen yhteydessä nautaeläinten virtsassa havaittiin kiellettyjä jäämiä ³, ja eläinten omistajat, karjankasvattajat Alankomaissa toimivat Albers, Van den Berkmortel ja Nuchelmans (jäljempänä rikosasioiden syytetyt) tuomittiin sakkorankaistukseen sen vuoksi, että he olivat rikkoneet vuoden 1991 *Verordening stoffen met sympathico mimeti-*

sche werkingin (PVV) säännöksiä (sympaattikusta ärsyttävistä aineista annettu asetus, jäljempänä kansallinen asetus).

3. Rikosasioiden syytetyt hakivat muutosta Gerechtshof te 's-Hertogenboschissa ja väittivät, että kansallinen asetus on sellainen yhteisön oikeudessa tarkoitettu tekninen määräys, joka olisi pitänyt antaa komissiolle tiedoksi. Ellei tiedoksiantoa ollut tehty, asetukseen ei voida asiassa CIA Security International 30.4.1996 annetun tuomion ⁴ mukaisesti vedota heitä vastaan.

4. Gerechtshof te 's-Hertogenbosch epäili tätä oikeudellista perustelua ja esitti yhteisöjen tuomioistuimelle seuraavan ennakkoratkaisukysymyksen:

”Sisältääkö vuonna 1991 annettu *Verordening Stoffen met sympathico mimetische werking* (P. V. V.) (sympaattikusta ärsyttävistä aineista annettu asetus) ja erityisesti sen 3 §:n 1 momentti sellaisia teknisiä määräyksiä, jotka olisi ollut annettava etukäteen komissiolle tiedoksi direktiivin 83/189/ETY 8 artiklan

* Alkuperäinen kieli: ranska.

1 — Teknisiä standardeja ja määräyksiä koskevien tietojen toimittamisessa noudatettavasta menettelystä 28 päivänä maaliskuuta 1983 annettu neuvoston direktiivi (EYVL L 109, s. 8).

2 — 22.3.1988 annettu neuvoston direktiivi (EYVL L 81, s. 75).

3 — Asiassa on kysytty elenbuterol-nimisestä aineesta.

4 — Asia C-194/94, Kok. 1996, s. I-2201.

mukaan, sellaisena kuin kyseinen direktiivi oli edellä mainitun kansallisen säädöksen tullessa voimaan?”

Asian kannalta merkityksellinen Alankomaiden lainsäädäntö

5. Kansallisen asetuksen 1 §:ssä määritellään sympaattikusta ärsyttävät aineet seuraavasti: ”— beta-agonistiset tai muut kasvua edistävät aineet lukuun ottamatta vuoden 1987 *Verordening verbod toediening bepaalde stoffen met hormonale werking*issä (P. V. V.) [asetus, jossa kielletään tiettyjen hormonivai-kutteisten aineiden käyttö] tarkoitettuja hor-monituotteita”.⁵

6. Asetuksen 2 §:ssä säädetään, että ”yli nel-jäntoista viikon ikäisille lihantuotantoon tar-koitetuille nautaeläimille ei saa antaa sympaati-tikusta ärsyttäviä eläinlääkkeitä, jotka sisältävät clenbuterolia, eikä näiden eläinlääk-

keiden antamiseen edellä tarkoitetuille nauta-eläimille saa myöntää lupaa”.

7. Asetuksen 3 §:n 1 momentissa säädetään, että ”on kiellettyä pitää, varastoida, ostaa tai myydä lihantuotantoon tarkoitettuja nauta-eläimiä, joille on annettu 2 §:n vastaisesti siinä tarkoitettuja sympaattikusta ärsyttäviä aineita”.

Asian kannalta merkitykselliset direktiivin säännökset

8. Direktiivin tarkoituksena on estää kansal-listen lainsäädäntöjen erilaisuudesta jäsenval-tioiden väliselle vaihdannalle aiheutuvat tekniset esteet.⁶ Tämän tavoitteen saavutta-miseksi direktiivissä perustetaan menettely, jolla jäsenvaltiot velvoitetaan antamaan komis-siolle tiedoksi tekniset standardit ja mää-räykset ennen niiden antamista.⁷

9. Teknisillä määräyksillä tarkoitetaan direk-tiivin 1 artiklan 5 kohdan mukaan ”teknistä eritelmää niihin liittyvine hallinnollisine mää-räyksineen, joiden noudattaminen on *lain nojalla* tai *käytännössä* pakollista saatettaessa tuote markkinoille tai käytettäessä sitä jäsen-valtion alueella tai suuressa osassa sen aluetta, lukuun ottamatta kuitenkin paikallisten viranomaisten antamia määräyksiä”.

5 — Teknisiin ja tieteellisiin yksityiskohtiin sen enempää panetu-matta oikeudenkäyntiaineistosta selviää, eivätkä osapuolet ole sitä kiistäneet, että ainetta on pidettävä tehokkaana lääkk-keenä nautaeläinten sairauksien hoidossa (astma jne.) ja että sallittuja määriä voidaan lain mukaan antaa. Suurempien kuin sallittujen määrien antaminen nuorille nautaeläimille vähentää eläinten rasvojen tuotantoa ja edistää lihasmassan kasvua. Aine vaikuttaa samalla tavoin kuin kasvuhormoni, ja sen avulla voi-daan lisätä ruhojen arvoa. Aineen käyttö tähän tarkoitukseen voi olla erittäin vaarallista eläinperäisiä tuotteita käyttävien kuluttajien terveydelle. Ainetta on eläimissä jääminä, ja clen-buterolin sivuvaikutukset voivat näin siis myös vaikuttaa näistä eläimistä peräisin olevaa lihaa käyttäviin kuluttajiin (verisuonien laajentuminen, keuhkotiehyiden laajentuminen, sydämen rytmihäiriöt, lihasvärinä).

6 — Direktiivin 83/189/ETY ensimmäinen ja toinen perustelukap-pale.

7 — Kolmas perustelukappale.

10. Teknisellä eritelmällä tarkoitetaan direktiivin 1 artiklan 1 kohdan mukaan "asiakirjaan sisältyvää eritelmää tuotteelta vaadittavista ominaisuuksista, kuten laadusta, suorituskyvystä, turvallisuudesta tai mitoista, mukaan lukien tuotteita koskevat termistöä, tunnuksia, kokeita ja testausmenetelmiä, pakkaamista, merkitsemistä tai selostetta koskevat vaatimukset sekä [EY:n] perustamis-sopimuksen 38 artiklan 1 kohdassa⁸ tarkoitettuja maataloustuotteita ja elintarvikkeina ja eläinten rehuna käytettäviä tuotteita sekä [lääkevalmisteita koskevien lakien, asetusten ja hallinnollisten määräysten lähentämisestä 26 päivänä tammikuuta 1965 annetun neuvoston] direktiivin 65/65/ETY,⁹ sellaisena kuin se on viimeksi muutettuna direktiivillä 87/21/ETY, 1 artiklassa tarkoitettuja lääkkeitä koskevat tuotantotavat ja -menetelmät".¹⁰

11. Direktiivin 8 artiklassa jäsenvaltiot veloitetaan antamaan komissiolle tiedoksi kaikki teknisiä määräyksiä koskevat ehdotukset ja tarvittaessa näiden perustana olevat lait ja asetukset. Tämän artiklan 1 kohdan ensimmäisessä alakohdassa tästä periaatteesta poikkeaminen sallitaan, "jos tekninen määräys on vain kansainvälisen tai eurooppalaisen standardin täytäntöönpanoa sellaisenaan — —". Näissä tapauksissa tieto kyseisestä standardista riittää.

12. Direktiivin 10 artiklassa täsmennetään vielä, että teknistä määräystä koskevaa ehdotusta ei tarvitse antaa tiedoksi eikä siitä tarvitse ilmoittaa silloin, kun "jäsenvaltiot täyttävät yhteisön direktiiveistä tai kansainvälisestä sopimuksesta johtuvia velvoitteitaan".

Vastaus ennakkoratkaisukysymykseen

13. Kansallinen tuomioistuin pyytää kysymyksellään yhteisöjen tuomioistuinta päättämään siitä, kuuluvatko kansallisen asetuksen säännösten kaltaiset säännökset, joissa kielletään pitämästä, varastoimasta, ostamasta tai myymästä lihantuotantoon tarkoitettuja nautaeläimiä, joille on annettu sympaattikusta ärsyttäviä aineita, tai joissa kielletään antamasta sympaattikusta ärsyttäviä eläinlääkkeitä, kuten tässä clenbuterolia, yli 14 viikon ikäisille lihantuotantoon tarkoitetuille nautaeläimille, direktiivin 8 artiklassa säädetyn tiedoksiantovelvollisuuden alaan.

Tähän kysymykseen vastaamiseksi on ensin varmistuttava siitä, että kansallisen asetuksen säännökset ovat direktiivin 1 artiklassa tarkoitettuja teknisiä määräyksiä. Vasta sen jälkeen voidaan tutkia, onko mahdollista, ettei tästä luonnehdinnasta johtuvaa ilmoitusvelvollisuutta tarvitsisi esillä olevassa asiassa soveltaa.

8 — Tämän kohdan mukaan maataloustuotteilla tarkoitetaan maanpinnan kasvutuotteita, kotieläintalouden tuotteita ja kalataloustuotteita sekä sellaisia ensimmäisen jalostusasteen tuotteita, jotka suoraan liittyvät näihin tuotteisiin.

9 — EYVL 1965, 22, s. 369.

10 — EYVL L 15, s. 36.

Tekninen määräys

14. Yhteisöjen tuomioistuimelta on usein kysytty tämän käsitteen sisällöstä. Kysytty on esimerkiksi sitä, käsittääkö direktiivissä tarkoitettu tekninen määräys seuraavankaltaiset säännökset: televiestintäpalveluista vastaavan viraston *code des Postes et Télécommunications français*'n mukaan antaman lausunnon liitteessä mainittujen eritelmien mukaisille laitteille myöntämä lupa;¹¹ vartiointiyrityksistä, turva-alan yrityksistä ja sisäisistä vartiointipalveluista vastaavia yrityksiä koskevan, 10.4.1990 annetun Belgian lain 12 §, jossa säädettiin tämän lain ja kuninkaan asetuksen mukaan perustettavasta toimikunnasta, jonka myöntämä etukäteinen lupa oli välttämätön hälytysjärjestelmien ja niiden osien myyntiä ja käyttämistä varten Belgian alueella;¹² ympäristöveron soveltamisalaan kuuluvia tuotteita koskevasta järjestelmästä 24.12.1993 annettu ministeriön päätös,¹³ jonka mukaan tämän valtion alueella myytävissä kertakäyttötuotteissa piti olla valtiovarainministeriön myöntämä erottelukelpoinen tunnus;¹⁴ Brysselin pääkaupunkiseudun hallintoalueen hallituksen 9.11.1993 tekemä päätös, joka koski kalustettujen asuinhuoneistojen vuokraukselle asetettuja laatu- ja turvallisuusvaatimuksia,¹⁵ joiden mukaan paloturvallisuuslaitteiden ja maa-kaasua käyttävien laitteiden myynti jollakin Belgian alueella edellytti sitä, että laitteet oli merkitty BENOR-tunnuksin;¹⁶ 25.9.1987

annettu *Regeling ademanalyse*,¹⁷ jossa säädettiin veren alkoholipitoisuutta mittaavien laitteiden ominaisuuksista ja erityisesti niiden laadusta ja suorituskyvystä, kokeista ja testausmenetelmistä sekä sen arviointimenetelmästä, ovatko laitteet määräysten mukaisia, jotta poliisi voi käyttää niitä veren alkoholipitoisuuksia mittaavissa testeissä.¹⁸ Eräässä tällä hetkellä käsiteltävänä olevassa asiassa on kyse siitä, onko kauppatavasta ja kuluttajavaliustuksesta 14.7.1991 annettua lakia,¹⁹ jossa säädetään, että elintarvikkeissa, kosmeettisissa tuotteissa, eläinten hoitotuotteissa ja eläintenruoassa on oltava kyseessä olevan alueen virallisella kielellä, tässä hollanninkielellä, laaditut tunnukset, jotta niitä voidaan myydä Belgian alueella, pidettävä direktiivissä tarkoitettuna teknisenä määräyksenä.²⁰

15. Esillä olevan asian osapuolten näkemyksestä poiketen olen sitä mieltä, että yhteisöjen tuomioistuin on jo tarkemmin määritellyt direktiivissä tarkoitettuna teknisen määräyksen käsitteen.²¹

16. Käsitettä määritellessään yhteisöjen tuomioistuin on aina toistanut juuri direktiivin 1 artiklan 1 ja 5 kohdassa käytetyn sanamuodon. Muulla tavoin ei olisi voitu menettellä, sillä tämä säännös on laadittu riittävä

11 — Asia C-69/91, Decoster, tuomio 27.10.1993 (Kok. 1993, s. I-5335).

12 — Em. asiassa CIA Security International annettu tuomio.

13 — Moniteur belge 29.12.1993, s. 28903.

14 — Asia C-13/96, Bic Benelux, tuomio 20.3.1997 (Kok. 1997, s. I-1753).

15 — Moniteur belge 31.12.1993, s. 29194.

16 — Asia C-145/97, komissio v. Belgia, tuomio 7.5.1998 (Kok. 1998, s. I-2643).

17 — Hengitysanalyysiä koskeva ministeriön asetus 1987 (Stert. 187).

18 — Asia C-226/97, Lemmens, tuomio 16.6.1998 (Kok. 1998, s. I-3711).

19 — Moniteur belge 29.8.1991.

20 — Ks. julkisasiamies Cosmasin ratkaisuehdotus asiassa C-33/97, joka on vielä vireillä yhteisöjen tuomioistuimessa.

21 — Ks. Leclercq, S.: "Le contrôle des règles techniques des États et la sauvegarde des droits des particuliers", *Journal des Tribunaux de Droit Européen*, 1997, s. 1.

selvästi, täsmällisesti ja yleisesti, jotta sitä voidaan soveltaa kaikkiin ennakkoratkaisukysymysasioita käsiteltäessä välttämättä esille tuleviin tilanteisiin.²² Säännöksessä on kaikki huomioon otettavat tekijät, olennaiset ominaispiirteet ja ominaisuudet, joilla käsitettä määritellään.

17. Edellä mainituissa asioissa CIA Security International ja Bic Benelux annetuissa tuomioissa on lisäksi täsmennetty määrättyjä käsitteen sisältöä määräviä tekijöitä.

18. Näiden tuomioiden ja direktiivin sanamuodon perusteella voidaan katsoa asiallisesti hyväksytyksi, että käsitteen määrittelyssä on otettava huomioon paitsi osatekijät, joista teknisen määräyksen käsite muodostuu, myös teknisen määräyksen antaja ja määräyksen soveltamisjärjestelmä (sen oikeusvaikutus ja annetussa normissa vahvistettujen eritelmien noudattamatta jättämisestä määrättävä seuraamus).

19. Ne olennaiset ominaispiirteet ja ominaisuudet, joiden avulla määräys, sen antaja ja soveltamisjärjestelmä voidaan selvittää, käyvät ilmi direktiivin 1 artiklan 1 ja 5 alakohdasta ja

asioissa CIA Security International ja Bic Benelux annetuista tuomioista seuraavasti:

— teknisenä määräyksenä pidettävän normin sisältö: kyse on useasta tiedosta, joilla vahvistetaan tuotteen ominaisuudet (esimerkiksi perustamissopimuksen 38 artiklan 1 kohdassa tarkoitettua maataloustuotteen valmistuksessa käytettävät tuotantomenetelmät ja -tavat);

— normin antaja: normin antajana ei saa olla paikallisviranomainen (sen on siis oltava valtion viranomainen);

— normin vaikutukset: normin on oltava tosiasiallisesti tai oikeudellisesti pakottava ja sillä on oltava omia oikeusvaikutuksia;²³

— normin laiminlyönnistä määrättävät seuraamukset: laiminlyönnistä on seurattava täydellinen tuotteen myyntiä ja käyttämisestä koskeva kielto jäsenvaltion alueella tai merkittävässä osassa jäsenvaltion aluetta; toisin sanoen ainoastaan normia, joka saattaa tosiasiallisesti tai mahdollisesti rajoittaa yhteisön sisäistä tavara-

22 — Ks. tämän ratkaisuehdotuksen 14 kohta.

23 — Em. asia CIA Security International, tuomion 29 ja 30 kohta.

kauppaa suoraan tai välillisesti, ²⁴ voidaan pitää direktiivissä tarkoitettuna teknisenä määräyksenä.

20. Lisäksi yhteisöjen tuomioistuin on todennut, että jos nämä edellytykset täyttyvät, ”direktiiviä sovelletaan teknisiin määräyksiin riippumatta syistä, joihin niiden toteuttaminen perustuu”. ²⁵

21. Lihantuotantoon tarkoitettut nautaeläimet ovat kotieläintalouden tuotteita ja tällä perusteella perustamissopimuksen 38 artiklassa tarkoitettuja maataloustuotteita, kuten siinä nimenomaisesti mainitaan.

22. Kansallisessa asetuksessa lihan tuotantoon tarkoitettujen nautaeläinten kasvattajat veloitetaan tuottamaan eläimiä käyttämättä kasvua edistäviä aineita, kuten clenbuterolia. Näin ollen asetuksessa määritellään tietyn maataloustuotteen tuotantomenetelmä ja -tapa.

24 — Em. asia *Bic Benelux*, tuomion 19 kohta; kursivointi tässä.

25 — Em. asia *Lemmens*, tuomion 20 kohta. Direktiivin soveltamisalaan kuuluvat verotukseen liittyvät jatkotoimenpiteet kuten tiettyjä tuotteita koskeva erityinen merkintävelvollisuus, jolla pyritään turvaamaan ympäristöveron kantamisen valvonta, (em. asiassa *Bic Benelux* annettu tuomio) sekä tuotteet, jotka on tarkoitettu käyttötarkoituksiin, jotka kuuluvat julkisen vallan tehtäviin (ainoastaan poliisiviranomaisten käyttöön tarkoitettujen alkometrien, em. asiassa *Lemmens* annettu tuomio).

23. Asetuksen on antanut Alankomaiden lain-sääätäjä, eli valtion viranomainen.

24. Lisäksi on täysin selvää, että riidanalainen kansallinen asetusta on pakottava ja että sen säännösten rikkominen estää sellaisten nautaeläinten myynnin valtion alueella, joille on annettu kasvua edistäviä aineita. Tämän vuoksi asetusta voi rajoittaa suoraan jäsenvaltioiden välistä tavarakauppaa.

25. Kansallista asetusta on siis edellä todetun perusteella pidettävä direktiivin 1 artiklan 1 kohdassa tarkoitettuna teknisenä määräyksenä.

Velvollisuus antaa tekninen määräys komissiolle tiedoksi

26. Rikosasioiden syytetyt toteavat, ettei kansallista asetusta ole annettu komissiolle tiedoksi direktiivin 8 artiklan mukaisesti, ja perustavat yhteisöjen tuomioistuimen edellä mainitussa asiassa *CIA Security International* antamaan tuomioon väitteensä siitä, että kansallisen tuomioistuimen on todettava, ettei riidanalaiseen asetukseen voida vedota heitä vastaan. Vaikka kysymystä ei varsinaisesti ole näin muotoiltu, ennakkoratkaisupyyntöön perusteluista selviää, että yhteisöjen tuomioistuinta pyydetään päättämään direktiivin 8 artiklan välittömän vaikutuksen ulottuvuudesta ja toteamaan, voivatko rikosasioiden

syytetyt esillä olevassa asiassa vedota asiassa CIA Security International annettuun tuomioon.

doksi antamatta jääneiden määräysten mukaisen tuotteen käyttämistä kokonaisuudessaan lainvastaiseksi".²⁶

27. Todettakoon, että tässä tuomiossa yhteisöjen tuomioistuin katsoi, että direktiivin 8 artiklalla on välitön oikeusvaikutus ja että yksityiset voivat vedota tähän artiklaan kansallisessa tuomioistuimessa, jonka on jätettävä soveltamatta sellaista kansallista teknistä määräystä, jota ei ole direktiivin mukaisesti annettu komissiolle tiedoksi. Edellä mainitussa asiassa Lemmens annetussa tuomiossa tämän ratkaisun sisältöä täsmennettiin kuitenkin edelleen.

28. Asiassa piti päättää etukäteen tehtävän ilmoituksen laiminlyönnin vaikutuksista, kun kyseessä oli kansallista asetusta koskeva ehdotus, jossa säädettiin poliisin veren alkoholipitoisuuden mittaamiseksi käyttämien alkometrien ominaisuuksista sellaisissa rikosoikeudenkäynneissä, jotka oli aloitettu alkoholin vaikutuksen alaisena ajoneuvoa kuljettaneita henkilöitä vastaan, joiden osalta todiste veren alkoholipitoisuudesta oli esitetty riidanalaisen kansallisen asetuksen mukaisesti hyväksytyjä alkometreja käyttäen.

29. Tässä yhteydessä yhteisöjen tuomioistuin totesi, että "vaikka teknisten määräysten tiedoksi antamatta jättäminen, joka on virhe niiden hyväksymismenettelyssä, aiheuttaa sen, että niitä ei sovelleta siltä osin kuin ne estävät näitä määräyksiä vastaamattoman tuotteen käytön tai myynnin, se ei sitä vastoin tee tie-

30. Yhteisöjen tuomioistuin totesi, että syytetyihin sovelletut kansalliset säännökset ovat erilaisia kuin ne säännökset, joihin ei voida vedota yksityisiä vastaan sen vuoksi, ettei niitä ole direktiivin mukaisesti ilmoitettu komissiolle, ja että "se, että viranomaiset käyttävät tuotetta nyt käsiteltävänä olevan tapauksen kaltaisessa tapauksessa, ei ole omiaan luomaan kaupan estettä, joka olisi voitu välttää, jos tiedoksiantomenettelyä olisi noudatettu".²⁷ Kyseessä olevat säännökset olivat niitä, joissa kiellettiin ajoneuvon kuljettaminen alkoholin vaikutuksen alaisena ja joissa asetetaan tästä seuraamus, ja niitä, joissa kuljettaja veloitetaan puhaltamaan laitteeseen, jolla veren alkoholipitoisuus mitataan, jolloin tämän mittauksen tulosta käytetään todisteena rikosoikeudenkäynnissä.

31. Edellä mainitussa asiassa Lemmens annetun tuomion perusteella voidaan siis päätellä, että edellä mainitussa asiassa CIA Security International annetun tuomion oikeusvaikutukset koskevat vain niitä yksityisiä, joilla on *intressi* saada kansallisissa säännöksissä olevat tekniset määräykset, joita ei ole annettu komissiolle tiedoksi, tutkittavaksi direktiivin kannalta.

26 — Em. asia Lemmens, tuomion 35 kohta.

27 — Ibidem, tuomion 36 kohta.

32. Nyt esillä olevassa asiassa riidanalaisella kansallisella asetuksella estetään kaikkien sellaisten nautaeläinten myynti, joiden kasvua on edistetty antamalla niille kiellettyjä aineita. Tämän perusteella asetus on tavaroiden vapaan liikkuvuuden välitön este. On myös selvää, että rikosasioiden vastaajat ovat nautaeläinten tuottajia, jotka ovat käyttäneet näitä aineita riidanalaisen kansallisen asetuksen säännösten vastaisesti. Tällä perusteella on todettava, että heillä on intressi saada asetuksen sisältämät määräykset tutkittavaksi direktiivin kannalta, jos asetus kuuluu direktiivin 8 artiklassa säädetyn tiedoksiantovelvollisuuden soveltamisalaan.

33. On siis selvitettävä, kuuluuko kansallinen asetus direktiivin 8 artiklan soveltamisalaan vai kuuluuko se 8 artiklan 1 kohdassa tai 10 artiklassa säädettyjen poikkeusten alaan.

34. Direktiivin 8 artiklan 1 kohdan ensimmäisen alakohdan mukaan silloin, kun teknistä määräystä koskeva ehdotus on vain kansainvälisen tai eurooppalaisen standardin täytäntöönpanoa sellaisenaan, riittää kun komissiolle annetaan tieto tästä standardista.

35. Sitä vastoin direktiivin 10 artiklan mukaan jäsenvaltioilla ei ole velvollisuutta antaa komissiolle tiedoksi teknistä määräystä koskevaa

ehdotusta eikä antaa sille tietoa tällaisesta määräyksestä, kun ne täyttävät yhteisön direktiiveihin perustuvia velvoitteitaan.

36. Komission ja huomautuksiaan esittäneiden jäsenvaltioiden hallitusten kantaan yhtyen voi todeta, että riidanalainen kansallinen asetus ei kuulu 8 artiklassa säädetyn tiedoksiantovelvollisuuden soveltamisalaan. Alankomaiden hallitus on täyttänyt näihin kahteen direktiiviin perustuvat velvoitteensa säätämällä kiellosta pitää, varastoida, ostaa tai myydä lihantuotantoon tarkoitettuja nautaeläimiä, joille on annettu sympaattikusta ärsyttäviä aineita, ja kieltämällä sympaattikusta ärsyttävien eläinlääkkeiden, tässä clenbuterolin, antamisen yli 14 viikon ikäisille lihan tuotantoon tarkoitetuille nautaeläimille.

37. Eläinlääkkeitä koskevan jäsenvaltioiden lainsäädännön lähentämisestä 28 päivänä syyskuuta 1981 annetun neuvoston direktiivin 81/851/ETY²⁸ 4 artiklan mukaan, sellaisena kuin direktiivi on muutettuna neuvoston direktiivillä 90/676/ETY,²⁹ eläinlääkettä ei saa saattaa jäsenvaltiossa markkinoille *eikä antaa eläimille, ellei markkinoille saattamiseen ole ennalta saatu lupaa, jonka myöntämiseen ovat toimivaltaisia ainoastaan kyseessä olevan jäsenvaltion toimivaltaiset viranomaiset.*

²⁸ — EYVL L 317, s. 1.

²⁹ — 13.12.1990 annettu direktiivi (EYVL L 373, s. 15).

38. Lisäksi eläimissä ja tuoreessa lihassa olevien jäämien tutkimisesta 16 päivänä syyskuuta 1986 annetun neuvoston direktiivin 86/469/ETY mukaan ³⁰ jäsenvaltioiden on toimitettava komissiolle suunnitelma kansallisista toimenpiteistä, joilla toteutetaan direktiivin tavoite siitä, että eläinten, niiden eritteiden ja ruumiinnesteiden ja kudosten ja tuoreen lihan tutkiminen niissä esiintyvien jäämien varalta suoritetaan. Riidanalaiset kansalliset asetukset on ilmoitettu komissiolle tämän direktiivin mukaan sen 18 artiklan perusteella, ja komissio on tutkinut ne ja hyväksynyt ne 30.3.1989 tekemällään päätöksellä 89/273/ETY. ³¹ Olisi selvästikin täysin turhaa edellyttää, että direktiivin mukaan riidanalaisesta kansallisesta asetuksesta pitäisi ilmoittaa uudelleen.

39. Lisäksi direktiivin 86/469/ETY 9 artiklassa jäsenvaltiot veloitetaan kieltämään

eläinten saattaminen markkinoille käytettäväksi elintarvikkeina tai eläinten rehuna, jos tutkituista eläimistä löytyy kiellettyjä aineita. Riidanalaisella kansallisella asetuksella on siis ainoastaan täytöntöönpantu tämä direktiivissä 86/469/ETY selvästi ja täsmällisesti säädetty scuraamus.

40. Clenbuterol on mainittu niiden aineiden jäämien joukossa, joita ei tämän direktiivin mukaan saa esiintyä tiettyä määrää enempää niiden eläinten elimistössä, jotka on tarkoitettu elintarvikkeiksi tai eläinten rehuksi.

41. Näin ollen siitä huolimatta, että Alankomaiden viranomaisten antamaa kansallista asetusta on pidettävä direktiivissä tarkoitettuna teknisenä määräyksenä, direktiiviin perustuva lähtökohtainen ilmoitusvelvollisuus ei koske sitä.

Ratkaisuehdotus

42. Edellä esitetyn perusteella ehdotan, että yhteisöjen tuomioistuin vastaa Gerechthof te 's-Hertogenboschin esittämään kysymykseen seuraavasti:

Vuonna 1991 annetussa *Verordening Stofen met sympathico mimetische werkingissa* (PVV) (sympaattikusta ärsyttävistä aineista annettu asetus) ja erityisesti sen 3 §:n

30 — EYVL L 275, s. 36.

31 — Päätös, jolla hyväksyttiin muiden kuin hormonaalisia vaikutuksia omaavien aineiden jäämien selvittämistä koskeva, Alankomaiden esittämä suunnitelma (EYVL L 108, s. 28).

1 momentissa säädettyjen säännösten kaltaiset säännöt ovat teknisiä standardeja ja määräyksiä koskevien tietojen toimittamisessa noudatettavasta menettelystä 28 päivänä maaliskuuta 1983 annetussa neuvoston direktiivissä 83/189/ETY, sellaisena kuin tämä direktiivi on muutettuna 22.3.1988 annetulla neuvoston direktiivillä 88/182/ETY, ja siinä muodossa kuin edellä mainittua oli sovellettava sen tullessa voimaan, tarkoitettuja teknisiä määräyksiä, joita ei tämän direktiivin 10 artiklan mukaan tarvitse antaa etukäteen komissiolle tiedoksi tai joista ei sen mukaan tarvitse ilmoittaa komissiolle.